

Sala 2

Apel·les Fenosa, Pablo Picasso i Joan Miró

Apel·les Fenosa [Barcelona, 1899 – París, 1988]. Instal·lat a França des del 1920, després d'una estada breu a Tolosa, l'escultor fixa la residència a París el 1921. La trobada amb Picasso, el 1923, presentats per Pere Pruna, és definitiva per a la seva dedicació a l'escultura. Picasso l'anima i li compra fins a 120 escultures, amb la qual cosa es converteix en el seu primer i principal col·leccionista.

El 1924 realitza la primera exposició a París, prologada al catàleg pel poeta Max Jacob, qui també escriu el de la galeria Zborowski quatre anys després. Fenosa retorna a Barcelona el 1929 per a l'exposició individual que té lloc a la Sala Parés. Viu amb entusiasme la proclamació de la República i amb intensitat el desenvolupament de la Guerra Civil, de manera que el 1939 decideix exiliar-se i s'instal·la definitivament a França.

El Comité de Libération du Limosin li encarrega, el 1944, una escultura commemorativa de la massacre dels habitants d'Oradour-sur-Glane [França]. Fenosa realitza el *Monument aux Martyrs d'Oradour-sur-Glane*, instal·lat a Llemotges des del 1981 i que el 1999 es traslladà al seu emplaçament definitiu a Oradour-sur-Glane. Des del 1946 exposa de manera individual i col·lectiva a París, Londres, Barcelona, Madrid, Praga,

Apel·les Fenosa, Pablo Picasso y Joan Miró

Apel·les Fenosa [Barcelona, 1899 – París, 1988]. Instalado en Francia desde 1920, tras una breve estancia en Toulouse, el escultor fija su residencia en París en 1921. Su encuentro con Picasso, en 1923, presentados por Pere Pruna, resultará definitivo para su dedicación a la escultura. Picasso le animará y comprará hasta 120 esculturas, convirtiéndose en su primer y principal coleccionista.

En 1924 realiza su primera exposición en París, prologada en el catálogo por el poeta Max Jacob, quien también escribirá el de la galería Zborowski cuatro años después. Fenosa retorna a Barcelona en 1929 para la exposición individual que tiene lugar en la Sala Parés. Vive con entusiasmo la proclamación de la República e intensidad el desarrollo de la Guerra Civil, de forma que en 1939 decide exiliarse y se instala definitivamente en Francia.

El Comité de Libération du Limosin le encarga, en 1944, una escultura conmemorativa de la masacre de los habitantes de Oradour-sur-Glane [Francia]. Fenosa realiza el *Monument aux Martyrs d'Oradour-sur-Glane*, instalado en Limoges desde 1981 y que en 1999 sería trasladado a su emplazamiento definitivo en Oradour-sur-Glane. Desde 1946, expone de forma individual y colectiva en París, Londres, Barcelona, Madrid, Praga,

Nova York, Tòquio, Osaka, Casablanca, Carrara... Grans escriptors i poetes contemporanis escriuen prefacs als seus catàlegs, com ara Paul Éluard, Jean Cocteau, Jules Supervielle, Josep Carner, Alexandre Cirici Pellicer, Francis Ponge, Pablo Neruda, Michel Cournot, Roger Caillois o Salvador Espriu. Col·labora també professionalment amb la que va ser la seva parella, Coco Chanel, en el disseny de l'escenografia i el vestuari per al ballet *La bacanal*, de Salvador Dalí [1939].

Realitza escultures de dimensions reduïdes, però també de mides monumentals com el *Christ* per a l'església de Christ-Roi de Friburg [1956-1957], el *Polyphème* a Dole [1972], la *Sphinx* del frontó de la porta del Consell Constitucional de París [1973], el monument *A Pau Casals* a Barcelona [1976-1977], el relleu *Saint-Georges terrassant le dragon* a París [1977], *Orlando furioso* a Madrid i Montpeller [1971-1973], *Le beau temps pourchasant la tempête*, instal·lat el 1985 a Barcelona i a La Défense a París, i el baix relleu *Ophélie*, inspirat per Rimbaudi inaugurat a La Défense el 1987. S'han fet importants retrospectives de la seva trajectòria: Dirección General de Patrimonio Artístico [Madrid, 1979], Musée Rodin [París, 1980], Palau de la Virreina [Barcelona, 1983-1984] i el Museu d'Art Modern del MNAC [Barcelona, 1999].

Nueva York, Tokio, Osaka, Casablanca, Carrara... Grandes escritores y poetas contemporáneos escriben prefacios de sus catálogos como, por ejemplo, Paul Éluard, Jean Cocteau, Jules Supervielle, Josep Carner, Alexandre Cirici Pellicer, Francis Ponge, Pablo Neruda, Michel Cournot, Roger Caillois, o Salvador Espriu. Colabora también profesionalmente con la que fuera su pareja, Coco Chanel, en el diseño de la escenografía y el vestuario para el ballet *La bacanal*, de Salvador Dalí [1939].

Realiza esculturas de dimensiones reducidas, pero también de medidas monumentales como el *Christ* para la iglesia de Christ-Roi de Fribourg [1956-1957], *Polyphème* en Dole [1972], la *Sphinx* del frontón de la puerta del Consejo Constitucional de París [1973], el monumento *A Pau Casals* en Barcelona [1976-1977], el relieve de *Saint-Georges terrassant le dragon* en París [1977], *Orlando furioso* en Madrid y Montpellier [1971-1973], *Le beau temps pourchasant la tempête*, instalado en 1985 en Barcelona y en La Défense en París, y el bajorrelieve *Ophélie*, inspirado por Rimbaud e inaugurado en La Défense en 1987. Se han realizado importantes retrospectivas de su trayectoria: Dirección General de Patrimonio Artístico [Madrid, 1979], Musée Rodin [París, 1980], Palau de la Virreina [Barcelona, 1983-1984] y el Museu d'Art Modern del MNAC [Barcelona, 1999].

Apel·les Fenosa, Pablo Picasso and Joan Miró

Apel·les Fenosa [Barcelona, 1899 – París, 1988]. Having settled in France in 1920, after a brief stay in Toulouse, the sculptor took up residence in París in 1921. His meeting with Picasso, in 1923, after an introduction by Pere Pruna, would be decisive for his devoting himself to sculpture. Picasso encouraged him and bought up to 120 sculptures from him, become his first and main collector.

In 1924 he held his first exhibition in París, with a prologue in the catalogue by poet Max Jacob, who would also write the introduction for the Zborowski gallery four years later. Fenosa returned to Barcelona in 1929 for the individual exhibition which took place in Sala Parés. He met the proclamation of the Republic with enthusiasm and experienced the Spanish Civil War with intensity, so much so that in 1939 he decided to go into exile and settle permanently in France.

In 1944 the Comité de Libération du Limosin commissioned him to make a sculpture commemorating the massacre of the inhabitants of Oradour-sur-Glane [France]. Fenosa made the *Monument aux Martyrs d'Oradour-sur-Glane*, which was installed in Limoges in 1981 and would be transferred to its permanent site in Oradour-sur-Glane in 1999. From 1946 on, he exhibited in individual and group exhibitions in París, London, Barcelona, Madrid, Prague,

New York, Tokyo, Osaka, Casablanca, Carrara... Great contemporary poets and writers have written introductions to his catalogues, such as Paul Éluard, Jean Cocteau, Jules Supervielle, Josep Carner, Alexandre Cirici Pellicer, Francis Ponge, Pablo Neruda, Michel Cournot, Roger Caillois, or Salvador Espriu, for example. He also collaborated on a professional level with the woman who would become his partner, Coco Chanel, on the design of the set and wardrobe for the ballet *La bacanal*, by Salvador Dalí [1939].

He made small-format sculptures, but also works of monumental dimensions such as the *Christ* for the church of Christ-Roi in Freiburg [1956-1957], *Polyphème* in Dole [1972], the *Sphinx* the pediment of the door of the Paris Constitutional Court [1973], the monument *A Pau Casals* in Barcelona [1976-1977], the relief of *Saint-Georges terrassant le dragon* in París [1977], *Orlando furioso* in Madrid and Montpellier [1971-1973], *Le beau temps pourchasant la tempête*, installed in 1985 in Barcelona and in La Défense in París, as well as the bas-relief *Ophélie*, inspired by Rimbaud and inaugurated in La Défense in 1987. There have been important retrospective exhibitions of his career: Dirección General de Patrimonio Artístico [Madrid, 1979], Musée Rodin [París, 1980], Palau de la Virreina [Barcelona, 1983-1984] and Museu d'Art Modern del MNAC [Barcelona, 1999].

El 1978, Jean Marie del Moral coneix Joan Miró [Barcelona, 1893-Palma, Mallorca, 1983] al seu estudi de Palma. És la primera vegada que el fotògraf té contacte directe amb un espai de creació com ara l'estudi d'un artista, i la trobada li causa un gran impacte que fa que, ja en aquell mateix moment, es plantegi fer un llibre dedicat al pintor i al seu estudi. Trenta-cinc anys després, el 2014, Jean Marie del Moral edita el llibre *El ojo de Miró* i rescata aquella idea de plasmar els objectes que inundaven les estanteries del pintor en els seus dos espais neuràlgics de creació a Mallorca: els estudis de Son Boter i Son Abrines.

Al llarg del 2014, cada dilluns, amb el museu tancat, Jean Marie del Moral s'endinsava en ambdós *ateliers* per retratar els objectes del pintor i s'inspirà i documentà en l'estètica i el cromatisme de la sèrie «L'enfance

En 1978, Jean Marie del Moral conoce a Joan Miró [Barcelona, 1893 - Palma, Mallorca, 1983] en su estudio de Palma. Es la primera vez que el fotógrafo toma contacto directo con un espacio de creación como es el estudio de un artista, y el encuentro crea un fuerte impacto en él que, ya en ése mismo momento, se plantea hacer un libro dedicado al pintor y a su estudio. Treinta y cinco años después, en 2014, Jean Marie del Moral edita el libro *El ojo de Miró*, rescatando aquella idea de plasmar los objetos que inundaban las estanterías del pintor en sus dos espacios neurálgicos de creación en Mallorca: los estudios de Son Boter y Son Abrines.

A lo largo del 2014, cada lunes a museo cerrado, Jean Marie del Moral se adentró en ambos *ateliers* para retratar los objetos del pintor, inspirándose y documentándose en la estética y cromatismo de la serie «L'enfance

In 1978, Jean Marie del Moral met Joan Miró [Barcelona, 1893-Palma, Mallorca, 1983] at his studio in Palma. It was the first time the photographer had had direct contact with a space of creation like an artist's studio, and the encounter made a great impact on him, someone who had hitherto considered making a book dedicated to the painter and his studio. Thirty-five years later, in 2014, Jean Marie del Moral published the book *The Miró Eye*, recovering that idea of expressing the objects that overrun the painter's shelves in these two spaces that were his nerve centres of creation in Mallorca: the studios of Son Boter and Son Abrines.

Throughout 2014, every Monday, with the museum closed, Jean Marie del Moral entered both *ateliers* to portray the painter's objects, drawing inspiration from and documenting himself using the aesthetics and

d'Ubú» [1975], juntament amb els personatges de *Mori el Merma*. Quan el projecte acabava, i de manera fortuïta, Del Moral va trobar una frase de Miró esbossada a mà, una idea incompleta que, apuntada en un quadern, connecta amb la sèrie de fotografies que es presenten a la sala i amb la idea motor d'*El ojo de Miró*: «Editar un llibre amb fotos belles d'objectes trobats per mi, i per enriquir-lo afegir-hi un gravat...» [Joan Miró, Quadern de notes, 1941].

A la sala, a més d'una representació rigorosa d'aquest treball escènic que s'estrenà al Teatre Principal de Palma el 7 de març de 1978, es mostra una selecció d'obra gràfica, escultòrica i pictòrica de Miró que pertany a la col·lecció Es Baluard.

d'Ubú» [1975], junto con los personajes de *Mori el Merma*. Una vez el proyecto llegaba a su fin, y de manera fortuita, del Moral se encontró con una frase de Miró esbozada a mano, una idea incompleta que apuntada en un cuaderno conecta con la serie de fotografías que se presentan en sala y con la idea motor del *Ojo de Miró*: «Editar un libro con bellas fotos de objetos encontrados por mí, y para enriquecerlo añadir un grabado...», [Joan Miró, Cuaderno, 1941].

En la sala, además de una representación rigurosa de este trabajo escénico que se estrenó en el Teatre Principal de Palma el 7 de marzo de 1978, se encuentra una selección de obra gráfica, escultórica y pictórica de Miró perteneciente a la colección Es Baluard.

chromatism of the series "L'enfance d'Ubú" [1975], along with the characters of *Mori el Merma*. After the project ended, Del Moral accidentally came across a phrase of Miró's traced by hand, an incomplete idea which, jotted in a notebook, connects up with the series of photographs presented in the exhibition room and with the driving idea behind *The Miró Eye*: "To publish a book with beautiful photos of objects found by myself, and add an engraving in order to enrich it...". [Joan Miró, Cuaderno, 1941].

In the exhibition room, as well as a rigorous representation of this theatrical work which was premiered at the Teatre Principal in Palma on 7th March of 1978, there is a selection of graphic, sculptural and pictorial work by Miró belonging to the Es Baluard collection.